

● การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ความหมาย ตามพจนานุกรมราชบัณฑิต คือ สิ่งที่เป็นเครื่องหมายแสดงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้างขึ้นเพื่อพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในพระองค์ตามที่สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์พระราชทานได้ทรงนิพนธ์ไว้ คือ ของที่พระเจ้าแผ่นดินทรงพระราชทานเป็นเครื่องหมายแสดงถึงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบ

กล่าวโดยสรุป เครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑. เป็นเครื่องหมายแสดงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบ

๒. เป็นของที่ทรงสร้างขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในพระองค์

หลักเกณฑ์การเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สำหรับหลักเกณฑ์การเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ : เหรียญเงินมงกุฎไทย (ร.ง.ม.)
- (๒) ชั้นที่ ๗ : เหรียญเงินช้างเผือก (ร.ง.ช.)
- (๓) ชั้นที่ ๖ : เหรียญทองมงกุฎไทย (ร.ท.ม.)
- (๔) ชั้นที่ ๖ : เหรียญทองช้างเผือก (ร.ท.ช.)
- (๕) ชั้นที่ ๕ : เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)
- (๖) ชั้นที่ ๕ : เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)
- (๗) ชั้นที่ ๔ : จัตุรภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)
- (๘) ชั้นที่ ๔ : จัตุรภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)
- (๙) ชั้นที่ ๓ : ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ : ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ : ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ : ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ : ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ : ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)
- (๑๕) ชั้นสูงสุด : มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.) และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด : มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

โดยให้พิจารณาถึงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ กำหนดระยะเวลา และความดีความชอบ เว้นแต่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

สรุปสาระสำคัญ

๑. บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความสมบัติดังนี้
 - (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
 - (๒) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการ หรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง และ
 - (๓) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษ จำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

๒. ขอพระราชทานในปีติดกันไม่ได้ เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ในบัญชีท้ายระเบียบที่ต่างบัญชีกัน

(๒) เป็นการขอพระราชทานตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ หรือ

(๓) เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือปฏิบัติหน้าที่ฝ่าอันตรายหรือปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่งและเป็นผลดีแก่ราชการหรือสาธารณชนหรือคิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ โดยให้ระบุความดีความชอบให้เห็นเด่นชัดว่าได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งประการใด เมื่อใด และได้ผลดีอย่างไร

๓. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราก่อนครบเงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาที่กำหนดตาม บัญชี ๔๑ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ไม่ได้ เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น ตามข้อ ๒. (๓)

๔. หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทาน เพิ่มอีก ๑ ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์

๕. หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือกระทำความผิดอาญา และอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล แม้คดียังไม่ถึงที่สุด (เว้นแต่ความผิดหลุโทษหรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว) ให้แจ้งพฤติการณ์ดังกล่าวให้ทราบด้วย โดยคณะกรรมการอาจมีมติให้รอการพิจารณาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้

๖. เงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ

๑) กรณีเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ผู้ขอฯ ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (หมายถึงจะต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคมของปีที่บรรจุ หากบรรจุหลังวันที่ ๒๙ พฤษภาคม จะต้องขอพระราชทานฯ ในปีถัดไป) โดยผู้ขอฯ จะเริ่มขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในขั้นตราใด ให้พิจารณาจากการดำรงตำแหน่งและระดับที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงอยู่ในปีที่ขอพระราชทานฯ ตามเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา

๒) กรณีขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ปีที่เกษียณอายุราชการ สำหรับข้าราชการประเภท/ระดับ ดังต่อไปนี้ ให้ขอปีติดกันได้

- ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ
- ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ และระดับทรงคุณวุฒิ
- ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง
- ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และระดับสูง

เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง

ชั้นตรา/ประเภท	ระดับ/เงินประจำตำแหน่ง	เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทาน
ชั้นมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)		
บริหาร	ระดับสูง / ๒๑,๐๐๐ บาท	- ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์
บริหาร	ระดับสูง / ๑๔,๕๐๐ บาท	- ได้ ม.ว.ม. มาแล้ว ๕ ปีบริบูรณ์
ชั้นมหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)		
บริหาร	ระดับสูง	- ได้ ป.ช. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์ (กรณีเกษียณขอสูงได้อีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก)
บริหาร อำนวยการ วิชาการ	ระดับต้น ระดับสูง ระดับเชี่ยวชาญ	- ได้ ป.ช. มาแล้ว ๕ ปีบริบูรณ์
ชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)		
บริหาร	ระดับสูง	- ได้ ป.ม. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์
บริหาร อำนวยการ วิชาการ	ระดับต้น ระดับสูง ระดับเชี่ยวชาญ	- ได้ ป.ม. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์ (กรณีเกษียณขอสูงได้อีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก)
ชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ม.)		
บริหาร อำนวยการ วิชาการ	ระดับต้น ระดับสูง ระดับเชี่ยวชาญ	- ได้ ท.ช. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์
อำนวยการ	ระดับต้น	- ได้ ท.ช. มาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์ และได้รับเงินเดือนขั้นสูง (๕๙,๕๐๐ บาท)
วิชาการ	ระดับชำนาญการพิเศษ	- ได้ ท.ช. มาแล้ว ๕ ปีบริบูรณ์ และได้รับเงินเดือนขั้นสูง (๕๘,๓๙๐ บาท)

ชั้นตรา/ประเภท	ระดับ/เงินประจำตำแหน่ง	เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน
ชั้นทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)		
อำนวยการ วิชาการ	ระดับต้นอำนวยการ ระดับชำนาญการพิเศษ	- เริ่มขอพระราชทาน ท.ช.
วิชาการ	ระดับชำนาญการ	- ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญการพิเศษ (๒๒,๑๔๐ บาท) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ชั้นทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)		
วิชาการ	ระดับชำนาญการ	- ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญการพิเศษ (๒๒,๑๔๐ บาท)
ชั้นตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)		
วิชาการ	ระดับชำนาญการ	- เริ่มขอพระราชทาน ต.ช.
ทั่วไป	ระดับชำนาญงาน	- ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์
ชั้นตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)		
วิชาการ	ระดับปฏิบัติการ	- เริ่มขอพระราชทาน ต.ม.
ทั่วไป	ระดับชำนาญงาน	- เริ่มขอพระราชทาน ต.ม.
ชั้นจตุรตาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)		
ทั่วไป	ระดับปฏิบัติงาน	- ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญงาน (๑๐,๑๙๐ บาท) และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์
ชั้นจตุรตาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)		
ทั่วไป	ระดับปฏิบัติงาน	- ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญงาน (๑๐,๑๙๐ บาท)

ชั้นตรา/ประเภท	ระดับ/เงินประจำตำแหน่ง	เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน
ชั้นเบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)		
ทั่วไป	ระดับปฏิบัติงาน	- ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญงาน (๑๐,๑๙๐ บาท) และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์
ชั้นเบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)		
ทั่วไป	ระดับปฏิบัติงาน	- เริ่มขอพระราชทาน บ.ม.

บัญชี ๔๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ ชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่ น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ (มากกว่าหรือ เท่ากับ ๑๐ ปี) ขอ บ.ช. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. ๔. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่ง มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลารับ ราชการติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับ ราชการจนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิมพระ ชนมพรรษาของปีที่จะขอ พระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ลำดับ ๔, ๘-๑๐ และ ๑๒-๑๕ การขอกรณีปีที่ เกษียณอายุราชการตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณี ให้ขอปีติดกันได้
๒	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
๓	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๔	ระดับทักษะพิเศษ	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีทีเกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก ๑ ชั้นตรา แต่ไม่ เกิน ป.ช.	

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-		
๖	ระดับชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	
๗	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๘	ระดับเชี่ยวชาญ	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	
๙	ระดับทรงคุณวุฒิที่ได้รับ เงินประจำตำแหน่ง ๑๓,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับได้ทุกปีจนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๕. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
๑๐	ระดับทรงคุณวุฒิที่ได้รับ เงินประจำตำแหน่ง ๑๕,๖๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	<u>ประเภทอำนวยการ</u> ระดับต้น	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๑๒	ระดับสูง	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	
๑๓	<u>ประเภทบริหาร</u> ระดับต้น	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก	
๑๔	ระดับสูงที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง ๑๔,๕๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับได้ทุกปีจนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๕. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก	
๑๕	ระดับสูงที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช. ๔. ในปีที่เกี่ยวข้องอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้ อีก ๑ ขั้นตรา เว้นกรณีลาออก	

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับลูกจ้างประจำ

หลักเกณฑ์

๑) กรณีเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ผู้ขอฯ ต้องมีระยะเวลาการปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (หมายถึงต้องได้รับการเริ่มจ้างก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ของปีที่จ้าง หากจ้างหลังวันที่ ๒๙ พฤษภาคม จะต้องขอพระราชทานในปีถัดไป) โดยมีเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตาม บัญชี ๑๕ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำ

๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอนุโลมให้ลูกจ้างประจำตามลักษณะงานทั้ง ๔ กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบริการพื้นฐาน กลุ่มงานสนับสนุน กลุ่มงานช่าง และกลุ่มงานเทคนิคพิเศษ ที่เดิมเคยดำรงตำแหน่งในหมวดฝีมือหรือที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ (ยกเว้นลูกจ้างประจำหมวดแรงงาน และหมวดกึ่งฝีมือ ไม่มีสิทธิขอพระราชทานฯ) เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ได้ตามเดิม โดยให้หมายเหตุด้วยว่าเดิมดำรงตำแหน่งในหมวดใด

เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำ

ชั้นตรา/ประเภทลูกจ้าง	เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน
ชั้นเบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)	
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๓ (ปก./๘,๓๔๐ บาท) แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการ ระดับ ๖ (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- เริ่มขอพระราชทาน (ปฏิบัติงานมาแล้ว ๘ ปีติดต่อกัน)
ชั้นเบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)	
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๓ (ปก./๘,๓๔๐ บาท) แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการ ระดับ ๖ (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- เริ่มขอพระราชทาน (ปฏิบัติงานมาแล้ว ๘ ปีติดต่อกัน)
ชั้นจตุรภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)	
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๓ (ปก./๘,๓๔๐ บาท) แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการ ระดับ ๖ (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ชั้นจตุรภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)	
ได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป (ชก./๑๕,๐๕๐ บาท)	- ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

บัญชี ๑๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ลูกจ้างประจำ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชฯ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขระยะเวลาการเลื่อน ชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๖	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ขอ จ.ม.	๑. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ต้องเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำของราชการส่วนท้องถิ่น เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร แต่ไม่หมายความถึงลูกจ้างเงินทุนหมุนเวียน ๓. ต้องเป็นลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นลูกจ้างโดยตรงหมวดฝีมือ หรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ
๒	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ขึ้นไป	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ขอ จ.ช.	

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพนักงานราชการ

หลักเกณฑ์

๑) กรณีเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ผู้ขอฯ ต้องมีระยะเวลาการปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (หมายถึงต้องได้รับการเริ่มจ้างก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ของปีที่ยื่นขอก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม จะต้องขอพระราชทานในปีถัดไป) โดยมีเงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตราในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตาม บัญชี ๓๒ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

๒) ผู้ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไป ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ และตามแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ปฏิบัติแก่ลูกจ้างประจำ

หมายเหตุ หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานราชการที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ๓๒ ทำยระเบียบ ฯ พ.ศ. ๒๕๓๖ นั้น สามารถนำมาใช้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการได้โดยอนุโลม

เงื่อนไขและระยะเวลาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

ชั้นตรา/กลุ่มงาน(พนักงานราชการ)	เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน
ชั้นเบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	- เริ่มขอพระราชทาน (ปฏิบัติงานมาแล้ว ๕ ปีติดต่อกัน)
ชั้นจตุรภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	- ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	- เริ่มขอพระราชทาน (ปฏิบัติงานมาแล้ว ๕ ปีติดต่อกัน)
ชั้นจตุรภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	- ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	- ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ชั้นตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	- ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	- ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
ชั้นตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)	
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	- ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

* กลุ่มงานบริหารทั่วไป ประกอบด้วย นักทรัพยากรบุคคล นักส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

* กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ ได้แก่ นักวิชาการคอมพิวเตอร์

บัญชี ๓๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ พนักงานราชการ

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการ เลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๔. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ลำดับ ๑-๔ ต้องปฏิบัติงาน ติดต่อกันมา เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะ ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ต.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๔. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม.	๒. ลำดับ ๕-๗ ต้องปฏิบัติงาน ติดต่อกันมา เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่จะ ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๓. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. ๔. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	๓. ต้องเป็นพนักงานราชการ ตามสัญญาจ้างของส่วน ราชการตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วย พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
๔.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. ๒. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. ๓. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. ๔. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	๔. ต้องเป็นพนักงานราชการที่ มีชื่อและลักษณะงานเป็น พนักงานที่เทียบเท่ากับ ลูกจ้างประจำหมวดฝีมือชั้น ไปตามระเบียบกระทรวงการ คลังว่าด้วยลูกจ้างประจำ ของส่วนราชการ
๕.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับทั่วไป	ต.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. ๓. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๔. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการ เลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับประเทศ</u>	ต.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๓. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๔. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๗.	พนักงานราชการ - กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ <u>ระดับสากล</u>	ท.ม.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

หลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

๑. เสนอขอให้แก่ข้าราชการที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอพระราชทาน)
๒. การนับเวลาราชการ ให้นับเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นร่วมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อน อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป
๓. พระราชทานเป็นกรณีพิเศษ เมื่อผู้รับพระราชทานวายชนม์ให้ทายนโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก
๔. เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาในปีเดียวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้
๕. กรณีข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา แต่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการ หรือ ลาออกจากราชการในปีที่จะเสนอขอพระราชทาน สามารถเสนอขอพระราชทานในปีที่เกษียณอายุราชการหรือปีทีลาออกจากราชการได้
๖. การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาจัดอยู่ในวาระการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี